

viser sig Mulighed for at byde Kommunen Fordel, da gør dette, hvorimod der i Overenskomsterne ikke findes noget om noget Krav paa et stort Pengebeløb fra Statens Side. Hvis der var Tale om at overholde Overenskomsterne, at holde sig til dem i den Forstand, hvori det maa antages, at det ærede Medlem har brugt Ordet, vilde man jo kunne gaa til Domstolene. Hvis der var Tale om et Retskrav, som var tvivlsomt, vilde det være naturligt at æske Domstolenes Afgørelse. Det er jo heller ikke fra Statens Side berettiget at opfylde et saadant Krav uden videre, uden virkelig at faa undersøgt dets Berettigelse. Og hvad det moralske Krav angaar, anbefaler jeg jo netop at opfylde det, saa vidt det er muligt at gøre det paa en rimelig og praktisk Maade; men jeg synes, det er for meget forlangt, at Staten skal overlade Byerne vedkommende Bygninger og Grunde, lade dem beholde disse med al den Værdi, som de kan antages at have, og saa desuden betale et meget betydeligt Beløb til vedkommende Byer, omkring ved 200,000 Kr. for hver af Byernes Vedkommende. Det har jeg ikke ment, at Ministeriet var berettiget til at anbefale, da det synes mig at have ligget udenfor Rigsdagens Forudsætninger, da de Love blev givet, som gælder herom. Man kan heller ikke se bort fra, at en By, som faar de Fordele, som menes at knytte sig til en Garnison, og som regner med disse Fordele, ogsaa løber en vis Risiko, saaledes som nu en Gang Garnisonsforholdene er indrettede her i Landet. Odense og Aarhus har i lang Tid nydt nogle af disse betydelige Fordele — forudsat, at man gaar ud fra, at der er betydelige Fordele knyttet til at have en Garnison, og det synes Byerne jo oftest at gøre —, og de har endda bevaret en betydelig Del af deres Garnisoner. Det forekommer mig, at naar Staten er villig til saa vidt muligt at dele Risikoen saa nogenlunde med Byerne, er dermed gjort, hvad man kan vente fra Statens Side. Men selvfølgelig vil jeg til enhver Tid være villig til at forhandle om, paa hvilken Maade de her omhandlede Krav bedst kan fyldestgøres.

Laurson: Jeg er en Smule forbavset over, at den højtærede Forsvarsminister nu for anden Gang peger paa den Udvej som ønskelig, at Aarhus Byraad skulde anlægge en Retssag mod Staten. Det forekommer mig, at naar den højtærede Forsvarsminister anser Sagen for at være saa tvivlsom, at den med nogen Grund kunde gøres til Genstand for en Retssag, var det

dog bedre, om de to Parter ved Forhandling søgte at finde en Ordning, som Billighed kunde tale for, fremfor at gaa den Vej, som Folk dog sjældent tyer til, uden at den haarde Nød driver dem dertil. Jeg synes derfor, Aarhus Byraad har gjort Ret i saa længe som muligt at prøve den mindelige Forhandlings Vej.

Dernæst vil jeg nedlægge en Indsigelse mod en Ytring, der nu fremkom fra den højtærede Forsvarsminister, om, at Staten vilde overlade Byen Bygningerne med Grund og alt, hvad der er derpaa, og endda give en Erstatning. Nej, saa rundhaandet er Staten min Sandten ikke, thi Staten tager det paa den Maade, at den først med Urette har trukket $\frac{1}{2}$ pCt. fra i Amortisation aarlig lige siden Kaserens Opførelse, skønt Byen selv maa betale den, og endvidere, naar den naar ned til det Beløb, som saa kommer ved Erdraget i Anlægsomkostninger, halverer den igen. Saa kan man ikke sige, at Staten giver fuld Erstatning og overlader Byen, baade Grund og Bygninger. Saa rundhaandet skal Staten ved denne Lejlighed ikke se ud til at være, naar den i Virkeligheden er saa karrig, at den overhovedet slet ingenting vil give.

Forsvarsministeren (P. Munch): Den sidste Bemærkning af det ærede Medlem (Laurson) maa skyldes en Misforstaaelse. Jeg har ikke sagt, at Staten vilde overlade Byen Bygningerne og Grunden og desuden give fuld Erstatning. Det er ikke noget Øjeblik faldet mig ind, at disse Byer, som er kommet i en saa ubehagelig Stilling, skulde have stillet et saadant Krav. Jeg har sagt, at Tanken i Byernes Krav var dette, at man skulde overlade dem Bygningerne og Grunden og saa give en betydelig Pengeerstatning, og det er det, som forekommer mig ikke at være et begrundet Krav. Jeg synes stadig, at man bør gøre, hvad der paa praktisk Maade kan gøres fra Statens Side, for at faa disse Bygninger udnyttet i Stedet for at gaa den Vej, man fra de Herrers Side i Byernes Navn har ønsket.

Naar man synes, det er unaturligt for mig at henvise til juridisk Afgørelse, skal jeg bemærke, at det naturligvis er unaturligt ud fra mit Synspunkt, nemlig at Byerne ikke har et juridisk Krav, men hvis man mener, som det ærede Medlem synes at mene, at Byerne har et saadant juridisk Krav, er det ikke unaturligt at anbefale dem i saa Fald at gøre dette gældende, naar der ikke kan opnaas Overenskomst ad den Vej, jeg har tænkt mig.